

VALSTYBINĖ
DUOMENŲ
APSAUGOS
INSPEKCIJA

Rasa Giedrienė

VDAI Priežiūros skyriaus
vyriausioji specialistė

09/11/2022

**Svarbiausių 2022 m.
VDAI sprendimų
apžvalga**

SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ SUBJEKTO TEISĖS SUSIPAŽINTI SU DUOMENIMIS ĮGYVENDINIMO

BDAR 15 str. 1 d. numato, kad duomenų subjektas turi teisę iš duomenų valdytojo gauti patvirtinimą, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, o jei tokie duomenys yra tvarkomi, turi teisę susipažinti su asmens duomenimis ir šios dalies a-h punktuose nurodyta informacija

BDAR 15 straipsnio taikymas

Duomenų subjektas duomenų valdytojo prašo pateikti telefoninių pokalbių įrašų kopijas (vykusių tarp kliento ir darbuotojo)

Duomenų subjektas duomenų valdytojo prašo pateikti dokumentų kopijas

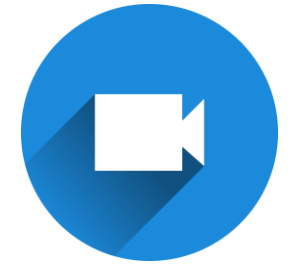
SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ SUBJEKTO TEISĖS SUSIPAŽINTI SU DUOMENIMIS ĮGYVENDINIMO

1 sprendimas

- Duomenų valdytojas atsisakė duomenų subjektui pateikti prašomų telefoninių pokalbių (vykusių tarp kliento ir darbuotojo) įrašų kopiją, nurodydamas, kad teikia pokalbio įrašus tik tokia apimtimi, kiek duomenų subjekto teisė gauti savo asmens duomenis nedaro neigiamo poveikio kitų asmenų teisėms ir laisvėms (įrašuose yra darbuotojo balso įrašas), todėl sudarė galimybę klientui įrašus išklausyti tik atvykus pas duomenų valytoją.
- Inspekcija skundą pripažino pagrįstu ir sprendė, kad tokie duomenų valdytojo veiksmai - neteikiant prašomų įrašų kopijos, laikomi netinkamu BDAR 15 straipsnio 3 dalies įgyvendinimu.

Ko galime pasimokyti?

- Duomenų valdytojas turėtų įvertinti ar yra išlaikomas balansas tarp duomenų subjekto teisės susipažinti su savo duomenimis ir trečiajai šaliai galinčios kilti rizikos. Šios aplinkybės neturėtų lemti paprasčiausio atsisakymo pateikti visą aktualią informaciją, o duomenų valdytojas turėtų stengtis kuo labiau įvykdyti prašymą, kartu užtikrindamas tinkamą kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą.
- Duomenų valdytojui tenka pareiga įrodyti, jog egzistuoja aplinkybės, dėl kurių duomenų subjekto teisė susipažinti su duomenimis negali būti įgyvendinta ar įgyvendinta tik iš dalies, kadangi tai yra jo iš BDAR 5 straipsnio 2 dalyje įtvirtino atskaitomybės principo kylanti pareiga.

Ko galime pasimokyti?

- Pažymėtina, kad darbuotojas, vykdydamas jam pavestas darbo funkcijas – telefonu atsiliepdamas į klientų skambučius, yra supažindintas, kad yra daromas jo balso įrašas bei kokiu tikslu ir jo asmens duomenys tvarkomi BDAR nustatyta tvarka, o prašomų pateikti pokalbių metu buvo aptariami tik tie duomenys, kurie susiję su darbuotojo darbinių funkcijų vykdymu - kliento aptarnavimu.
- Duomenys, susiję su duomenų valdytojo komercinėmis paslaptimis, intelektinės nuosavybės teisėmis arba autorinėmis teisėmis, galėtų būti laikoma svarbia aplinkybe, dėl kurios duomenų subjekto teisė susipažinti su duomenimis negalėtų būti įgyvendinta ar būtų įgyvendinta tik iš dalies.

SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ SUBJEKTO TEISĖS SUSIPAŽINTI SU DUOMENIMIS ĮGYVENDINIMO

2 sprendimas

- Duomenų subjektas duomenų valdytojo prašė pateikti visų turimų dokumentų, susijusių su jo sūnumi, kopijas.
- Inspekcija sprendė, kad BDAR nenumato teisės gauti dokumentų kopijų, todėl nagrinėjamu atveju nebuvo pagrindo teigti, jog duomenų valdytojas pažeidė duomenų subjekto teisę susipažinti su jo asmens duomenimis, dėl to skundą šioje dalyje atmetė kaip nepagrįstą.

Ko galime pasimokyti?

BDAR nenumato teisės gauti dokumentų (pvz., sutarčių) kopijų, tačiau numato teisę gauti tvarkomų asmens duomenų kopiją.

SPRENDIMAS DĖL ORGANIZACIJOS VEIKSMŲ TVARKANT VAIKŲ ATVAIZDO DUOMENIS

- Inspekcija gavo skundą, kuriame pareiškėja nurodė, kad norėdama užregistruoti dukrą į stovyklą, ji privalėjo sutikti su sutarties sąlyga, jog vaikas bus fotografuojamas ir filmuojamas, o jo atvaizdas bus naudojamas socialiniuose tinkluose ir kituose šaltiniuose, kur bus reklamuojama Organizacija ar jos programos.
- Inspekcija sprendė, kad Organizacija neužtikrino, kad duomenų subjektų (vaikų atstovų) duodami sutikimai atitiktų visus tokiems sutikimams BDAR keliamus reikalavimus. Duomenų subjektai neturėjo galimybės laisvai pasirinkti ir negalėjo atsisakyti sutikti ar atšaukti sutikimo nepatirdami žalos. Taip pat nebuvo leidžiama duoti atskiro sutikimo atskiroms duomenų tvarkymo operacijoms.

SPRENDIMAS DĖL ORGANIZACIJOS VEIKSMŲ TVARKANT VAIKŲ ATVAIZDO DUOMENIS

- Taip pat Inspekcija sprendė, kad atskira registracijos tvarka (ne tęsiant registraciją Online būdu, o kreipiantis atskirai el. paštu) nesutinkantiems su dalyvio fotografavimu ar atvaizdo naudojimu, jei nėra sudaromos tokios atskiros grupės, riboja duomenų subjekto galimybę duoti laisvanorišką sutikimą.
- Inspekcija pripažino pareiškėjos skundą pagrįstu, o Organizacijai teikė nurodymą užtikrinti, kad vaikų atvaizdo duomenys būtų tvarkomi tik gavus duomenų subjekto sutikimą, atitinkantį BDAR reikalavimus.

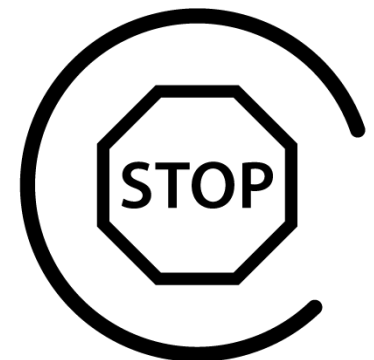
Ko galime pasimokyti?

- BDAR vaikus pripažįsta pažeidžiama asmenų grupe, kuriai turi būti taikoma griežtesnė asmens duomenų apsauga. Labai svarbu, kad prieš skelbiant vaikų duomenis internete, būtų įvertinti asmens duomenų skelbimo tikslai ir apimtis bei užtikrinta, kad vaikų asmens duomenų skelbimas atitiktų teisėtumo principą.
- Duomenų apsaugos teisės reikalavimuose nenustatyta, kad duomenų subjekto sutikimas turėtų būti išreikštas konkrečia forma, tačiau duomenų valdytojas turi galėti įrodyti, kad duomenų subjektas davė sutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys (BDAR 7 straipsnio 1 dalis).

Ko galime pasimokyti?

- Sutikimas galioja tik tuomet, jeigu duomenų subjektas gali iš tikrųjų pasirinkti, ir nesutikimo atveju nekyla reikšmingų neigiamų padarinių grėsmės. Nagrinėjamu atveju Inspekcija vertino, kad sutikimo leisti fotografuoti / filmuoti vaikus ir jų atvaizdą naudoti viešinimui nedavę tėvai patirtų reikšmingų neigiamų pasekmių (tiek atskirų grupių formavimas, tiek tikimybė, kad vaikas apskritai negalės dalyvauti stovyklos veikloje).

SPRENDIMAS, KAI JURIDINIO ASMENS DARBUOTOJAS PRIPAŽIŠTAMAS DUOMENŲ VALDYTOJU

- Pareiškėja Inspekcijai skundėsi, kad Ligoninėje jos asmens duomenys yra laisvai prieinami asmenims, nesusijusiems su jos, kaip pacientės diagnoze, tyrimais. Nurodė, kad Ligoninės darbuotoja Ligoninės sistemoje peržiūrėjo duomenis apie pareiškėją.

SPRENDIMAS, KAI JURIDINIO ASMENS DARBUOTOJAS PRIPAŽĪSTAMAS DUOMENŲ VALDYTOJU

- Inspekcija skundo nagrinėjimo metu nustatė, kad Ligoninės darbuotoja, turėdama prieigos teisę prie Ligoninės sistemos pareiginėms funkcijoms atlikti, pasirašiusi konfidencialumo pasižadėjimą ir žinodama reikalavimus, keliamus teisėtam asmens duomenų tvarkymui, bei siekdama savo išsikeltų asmeninių tikslų ir viršydama jai suteiktus įgaliojimus, prisijungė ir peržiūrėjo pareiškėjos asmens duomenis. Inspekcija vertino, kad Ligoninės darbuotoja, priimdama sprendimą tvarkyti pareiškėjos asmens duomenis, pažeidžiant nustatytus reikalavimus ir asmeniniais tikslais, veikė kaip duomenų valdytojas.

Ko galime pasimokyti?

- Duomenų valdytojas yra praktinė sąvoka ir ji grindžiama ne formaliu aspektu, o konkrečių faktų analize. Jeigu duomenų valdymas nevykdomas pagal teisės aktų nuostatas, šalies priskyrimas duomenų valdytojui turi būti nustatomas remiantis faktinių duomenų tvarkymo aplinkybių vertinimu.

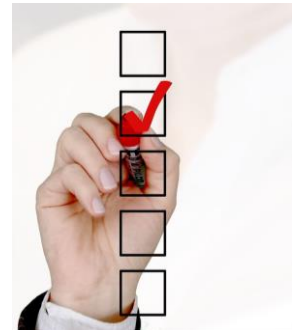
Ko galime pasimokyti?

- Tam tikrais atvejais ir juridinio asmens darbuotojas gali būti laikomas duomenų valdytoju ir išskirtiniais atvejais jam gali būti taikoma BDAR nustatyta atsakomybė. T. y. kai juridinio asmens darbuotojas nusprendžia naudoti asmens duomenis savo tikslams ir taip neteisėtai viršija jam suteiktus įgaliojimus. Pažymėtina, kad tokiais atvejais labai svarbus įrodomumas, t. y. kad juridinis asmuo taikė tinkamas organizacines ir technines saugumo priemones, įskaitant darbuotojų mokymą ir informavimą, siekdamas užtikrinti, kad būtų laikomasi BDAR.

SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ SUBJEKTO ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO TIESIOGINĖS RINKODAROS TIKSLU

1 sprendimas

- Bendrovė sudarė asmenims, įskaitant ir pareiškėjui, pateikusiam Inspekcijai skundą, galimybę atlikti viešbučio rezervaciją tik kartu sutinkant gauti ir tiesioginės rinkodaros pranešimus (naujienlaiškius). Taigi pareiškėjas tam, kad gautų apgyvendinimo viešbutyje paslaugą, turėjo sutikti ne tik su jo asmens duomenų naudojimu viešbučio rezervacijos tikslu, bet ir tiesioginės rinkodaros pranešimų gavimu.

SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ SUBJEKTO ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO TIESIOGINĖS RINKODAROS TIKSLU

- Inspekcija pripažino pareiškėjo skundą pagrįstu ir sprendė, kad pareiškėjui, interneto svetainėje atliekant Viešbučio rezervaciją, prieš pateikiant savo asmens duomenis, nebuvo sudaryta galimybė išreikšti savanorišką sutikimą ar nesutikimą dėl jo asmens duomenų tvarkymo tiesioginės rinkodaros tikslu, atskirai nuo sutikimo naudoti asmens duomenis rezervacijos atlikimo tikslu.

Ko galime pasimokyti?

- BDAR 5 straipsnio 1 dalies a punktas numato, kad asmens duomenys turi būti tvarkomi teisėtu, sąžiningu ir skaidriu būdu (teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo principas).
- Teikiant paslaugą gali būti atliekamos kelios duomenų tvarkymo operacijos siekiant ne vieno, o daugiau tikslų, tačiau tokiais atvejais duomenų subjektai turėtų turėti laisvę rinktis, su kuriuo tikslu jie sutinka, užuot turėję sutikti su visu duomenų tvarkymo tikslų rinkiniu. Sutikimo sąvokos elementas „laisvas“ reiškia, kad duomenų subjektai turi realų pasirinkimą ir kontrolę.

Ko galime pasimokyti?

- BDAR 7 straipsnio 2 dalis numato, kad jeigu duomenų subjekto sutikimas duodamas rašytiniu pareiškimu, susijusiu ir su kitais klausimais, prašymas duoti sutikimą turi būti pateikiamas tokiu būdu, kad jis būtų aiškiai atskirtas nuo kitų klausimų, pateiktas suprantama ir lengvai prieinama forma, aiškia ir paprasta kalba.
- BDAR 7 straipsnio 4 dalimi siekiama užtikrinti, kad asmens duomenų tvarkymo tikslas nebūtų nuslėptas ar neatskiriamai sujungtas su sutarties vykdymu teikiant paslaugą, kuriai teikti atitinkami duomenys nėra būtini.

SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ SUBJEKTO ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO TIESIOGINĖS RINKODAROS TIKSLU

2 sprendimas

- Skunde pareiškėjas nurodė, kad gauna Asociacijos tiesioginės rinkodaros pranešimus, nors nėra davęs sutikimo dėl tiesioginės rinkodaros vykdymo jo atžvilgiu.
- Asociacija nurodė, kad nusipirko tiesioginės rinkodaros paslaugas iš kitos įmonės ir jie yra “ne prie ko”, nes teisėtumą turi užtikrinti būtent ta įmonė (su kuria susisiekti nėra jokių galimybių).

SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ SUBJEKTO ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO TIESIOGINĖS RINKODAROS TIKSLU

- Inspekcija pripažino pareiškėjo skundą pagrįstu ir sprendė, kad jeigu vadovaujantis tarp Asociacijos ir Įmonės sudarytos sutarties nuostatomis, Asociacija pareiškėjo sutikimo neturi ir sutikimą turėjo gauti Asociacijos pasitelktas duomenų tvarkytojas (t. y. Įmonė), Asociacija, vadovaudamasi BDAR 28 straipsnio 3 dalies h punktu, privalo kreiptis į duomenų tvarkytoją ir duomenų tvarkytojas privalo pateikti duomenų valdytojui visą informaciją, būtiną siekiant įrodyti, kad vykdomos šiame straipsnyje nustatytos prievolės.
T. y. net tuomet, kai yra perkamos paslaugos, pareiga įrodyti sutikimo buvimą tenka būtent tam, kas tas paslaugas užsakė.

Ko galime pasimokyti?

- Negalima nei tapti duomenų valdytoju, nei išvengti duomenų valdytojų pareigų vien tik tam tikru būdu suformuojant sutarties nuostatas, kai faktinės aplinkybės rodo ką kitą.
- Kaip vienas iš kriterijų, kada laikoma, kad atitinkamas subjektas laikomas duomenų valdytoju, yra, jeigu jis gauna naudą iš duomenų tvarkymo ir yra juo suinteresuotas. Apmokėjimas už teikiamas paslaugas nėra laikoma nauda, gaunama iš asmens duomenų tvarkymo.

Ko galime pasimokyti?

- Nebūtina, kad duomenų valdytojas iš tikrųjų turėtų prieigą prie tvarkomų asmens duomenų. Asmuo, kuris užsako duomenų tvarkymo veiklą ir taip daro lemiamą įtaką duomenų tvarkymo tikslui ir (esminėms) priemonėms turi būti laikomas duomenų valdytoju, nors niekada neturės faktinės prieigos prie duomenų.
- Duomenų valdytojas privalo būti rūpestingas ir užtikrinti, kad duomenų tvarkytojas, tvarkydamas asmens duomenis duomenų valdytojo vardu, tai darytų pagal teisės aktų reikalavimus ir atitinkamai duotų duomenų tvarkytojui aiškius nurodymus, kaip asmens duomenų tvarkymo teisėtumas ir saugumas turėtų būti užtikrintas.

SPRENDIMAS DĖL VIEŠO DUOMENŲ SKELBIMO

- Duomenų subjekto asmens duomenys (vardas, pavardė, adresas ir kita informacija) buvo viešai prieinami duomenų valdytojo internetiniame puslapyje, kuris viešą skelbimą grindė BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punktu (vykdant teisės aktų reikalavimus).
- Skundo nagrinėjimo metu Inspekcija nustatė, kad nebuvo teisės akto, kuris įpareigotų duomenų valdytoją tokia apimtimi skelbti asmens duomenis, kokios buvo viešai paskelbta. Todėl sprendė, kad asmens gyvenamojo adreso skelbimas nėra proporcingas ir būtinas bei atitinkantis siekiamo reguliavimo tikslus.

SPRENDIMAS DĖL VIEŠO DUOMENŲ SKELBIMO

- Duomenų valdytojas nepateikė jokių papildomų argumentų ir motyvų, kodėl būtina šiuos konkrečius asmens duomenis skelbti ir kodėl Taisyklėmis siekiamo tikslo nėra įmanoma pasiekti netvarkant asmens duomenų (nepaskelbiant konkretaus gyvenamojo adreso), pavyzdžiui, vartojant bendrinius žodžius. Inspekcija sprendė, kad įgyvendinant Taisyklių reikalavimus dėl informacijos apie išduotų leidimų turėtojus, nagrinėjamu atveju – fizinius asmenis, skelbimo, pakanka nurodyti leidimo turėjo vardą ir pavardę ir toks asmens duomenų skelbimas vykdomas pagal BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punktą.
- Inspekcija pažymėjo, kad viename lauke nurodant asmens (duomenų subjekto) vardą ir pavardę, bei gyvenamosios vietos adresą yra sukuriamas kokybiškai naujas asmens duomenų rinkinys, kuris gali turėti pakankamai rimtų neigiamų pasekmių duomenų subjektams.

Ko galime pasimokyti?

- Viešas fizinio asmens duomenų skelbimas galimas tik tuomet, kai atitinka tam tikrus reikalavimus. Vadovaujantis BDAR, asmens duomenų tvarkymas laikomas teisėtu tik taikant BDAR 5 straipsnyje nustatytus su asmens duomenų tvarkymu susijusius principus bei pritaikius bent vieną iš BDAR 6 straipsnyje nustatytų sąlygų.
- Pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punktą duomenų tvarkymas yra teisėtas tuo atveju, jeigu tvarkyti duomenis būtina, kad būtų įvykdyta duomenų valdytojui taikoma teisinė prievolė. Teisės aktas turi ne tik įpareigoti duomenų valdytoją skelbti asmens duomenis, tačiau turi nurodyti ir kokie duomenys, kokiu tikslu, kiek laiko bei kokia apimtimi gali būti skelbiami.

Ko galime pasimokyti?

- Pasirenkant, ar tokius duomenis galima skelbti, reikalinga įvertinti duomenų kiekio mažinimo principą, įtvirtintą BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punkte, kuris nurodo, kad asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi, todėl duomenų kiekio mažinimo principas suponuoja duomenų valdytojo pareigą pagrįsti asmens duomenų tvarkymo būtinumą. Duomenų valdytojas turėtų pasirinkti tokį informacijos skelbimo būdą, kad nebūtų atskleista daugiau asmens duomenų nei būtina tikslui pasiekti. Pažymėtina, kad duomenų kiekio mažinimo principas yra glaudžiai susijęs su duomenų tvarkymo tikslo apribojimo principu, kuris reiškia, kad asmens duomenys turi būti renkami nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais ir toliau netvarkomi su tais tikslais nesuderinamu būdu (BDAR 5 straipsnio 1 dalies b punktas).

SPRENDIMAS DĖL DARBUOTOJŲ ASMENS DUOMENŲ (ASMENINIO SUSIRAŠINĖJIMO) TVARKYMO

- Inspekcija nagrinėjo skundą, kuriame pareiškėja nurodė, kad Įstaigos, kurioje pareiškėja dirbo, direktorė ją neteisėtai atleido iš darbo, kaip atleidimo iš darbo pagrindą panaudojusi pareiškėjos asmeninį susirašinėjimą su kita Įstaigos darbuotoja socialiniame tinkle.

SPRENDIMAS DĖL DARBUOTOJŲ ASMENS DUOMENŲ (ASMENINIO SUSIRAŠINĖJIMO) TVARKYMO

- Inspekcija sprendime pasisakė, kad darbuotojas, darbo kompiuteryje palikdamas atviras ir slaptažodžiais neapsaugotas savo socialines paskyras, nepraranda privatumo darbo vietoje. Pažymėjo, kad, net jeigu pareiškėjos susirašinėjimas socialiniame tinkle su kita įstaigos darbuotoja buvo perskaitytas visiškai atsitiktinai, tokio susirašinėjimo tvarkymas turėjo būti pagrįstas bent viena iš BDAR 6 straipsnio 1 dalyje nustatytų teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlygų ir atitikti BDAR 5 straipsnyje numatytus, su asmens duomenų tvarkymu susijusius principus.

SPRENDIMAS DĖL DARBUOTOJŲ ASMENS DUOMENŲ (ASMENINIO SUSIRAŠINĖJIMO) TVARKYMO

- Inspekcija pareiškėjos skundą pripažino pagrįstu, kadangi Įstaiga, kaip duomenų valdytoja, atsižvelgiant į jai taikomą atskaitomybės principą (BDAR 5 straipsnio 2 dalis), nepagrindė, kokia teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlyga vadovaujantis buvo tvarkomi pareiškėjos asmens duomenys (jos asmeninis susirašinėjimas socialiniame tinkle su kita Įstaigos darbuotoja).

Ko galime pasimokyti?

- Darbuotojo privatumas darbo vietoje gali būti ribojamas dėl atitinkamų darbdavio naudojamų stebėsenos ir kontrolės darbo vietoje priemonių, tačiau tokių priemonių naudojimas turi atitikti BDAR reikalavimus.
- Tai, kad elektroninių priemonių nuosavybės teisė priklauso darbdaviui, nepanaikina darbuotojų teisės į savo ryšių, atitinkamų buvimo vietos duomenų ir korespondencijos slaptumą.

SPRENDIMAS DĖL DUOMENŲ VALDYTOJO PRAŠOMŲ PERTEKLINIŲ DUOMENŲ TAPATYBĖS PATVIRTINIMUI

- Pareiškėjas skunde nurodė, kad duomenų valdytojas pažeidė jo, kaip duomenų subjekto, teisę susipažinti su duomenimis. Skundo nagrinėjimo metu buvo nustatyta, kad norint susipažinti su asmens duomenimis, buvo reikalaujama perteklinių dokumentų dėl tapatybės patvirtinimo. Nors asmuo nepateikė perteklinių dokumentų, toks duomenų valdytojo reikalavimas užkirto kelią pareiškėjui įgyvendinti savo teisę susipažinti su asmens duomenimis.

Ko galime pasimokyti?

- Vadovaujantis BDAR 12 straipsnio 6 dalimi, kai duomenų valdytojas turi pagrįstų abejonių dėl 15–21 straipsniuose nurodytą prašymą pateikusio fizinio asmens tapatybės, duomenų valdytojas gali paprašyti pateikti papildomos informacijos, reikalingos norint patvirtinti duomenų subjekto tapatybę.

- Duomenų valdytojas turėtų naudotis visomis pagrįstomis priemonėmis, kad patikrintų prašančio leisti susipažinti su duomenimis duomenų subjekto tapatybę, ypač kai tai susiję su interneto paslaugomis ir interneto identifikatoriais.

SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ VALDYTOJO – DUOMENŲ TVARKYTOJO SANTYKIŲ

1 sprendimas

- Inspekcijos iniciatyva buvo pradėtas Įstaigos tikrinimas, susijęs su galimu BDAR pažeidimu. Nustatyta, kad Įstaigoje iš Bendrovės buvo nupirktos IT paslaugų teikėjo paslaugos ir Bendrovės tvarkyti asmens duomenys buvo saugomi Bendrovėje. Tarp Įstaigos ir Bendrovės buvo pasirašyta duomenų tvarkymo sutartis, tačiau su bendro pobūdžio nuostatomis. Po paslaugų teikimo sutarties pabaigos, Įstaiga neturėjo galimybės prieiti prie duomenų, todėl pranešė apie įvykusį asmens duomenų saugumo pažeidimą. Buvo sprendžiami duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo santykiai po sutarties pabaigos ir duomenų grąžinimo.

SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ VALDYTOJO – DUOMENŲ TVARKYTOJO SANTYKIŲ

- Atsižvelgusi į tai, kad prieinamumas prie Įstaigos duomenų nebuvo prarastas, o duomenys Įstaigos darbuotojams buvo pasiekiami net ir po to, kai jie buvo perkelti į Įstaigos serverį, taip pat į tai, kad po sutarties pasibaigimo Bendrovė grąžino asmens duomenis Įstaigai bei į tai, kad nebuvo nustatyta, kad Bendrovė po sutarties pasibaigimo būtų tvarkiusi asmens duomenis, Inspekcija sprendė, kad Įstaigoje asmens duomenų saugumo pažeidimas dėl asmens duomenų prieinamumo praradimo nebuvo įvykęs, tačiau Įstaigai buvo pateiktas nurodymas dėl duomenų tvarkymo sutarčių nuostatų.

Ko galime pasimokyti?

- Susitarime dėl duomenų tvarkymo neturėtų būti tik pakartojamos BDAR nuostatos: jame turėtų būti pateikta tikslesnė, konkretesnė informacija apie tai, kaip bus laikomasi reikalavimų.
- Duomenų valdytojas turi užtikrinti, kad asmens duomenų tvarkymo sutartyje būtų aiškiai ir detaliai aptartas kiekvienas BDAR 28 straipsnio 3 dalies punktas, vienas kurių įpareigoja, kad duomenų tvarkytojas „pagal duomenų valdytojo pasirinkimą, užbaigus teikti su duomenų tvarkymu susijusias paslaugas, ištrina arba grąžina duomenų valdytojui visus asmens duomenis ir ištrina esamas jų kopijas, išskyrus atvejus, kai Sąjungos ar valstybės narės teise reikalaujama asmens duomenis saugoti“ (BDAR 28 straipsnio 3 dalies g punktas).

Ko galime pasimokyti?

- Duomenų valdytojas turi savarankiškai įvertinti, kaip įgyvendinti jam nustatytą pareigą dėl BDAR 28 straipsnio 3 dalies reikalavimų taikymo jo veikloje, atsižvelgiant į tai, kokiems asmenims duomenų tvarkymo veiksmams atlikti pasitelkiamas konkretus duomenų tvarkytojas.

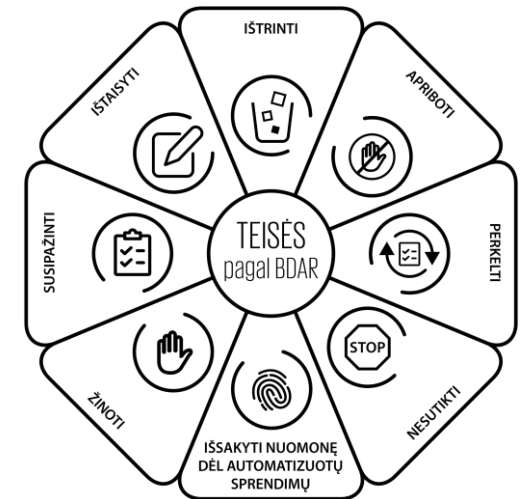
SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ VALDYTOJO – DUOMENŲ TVARKYTOJO SANTYKIŲ

2 sprendimas

- Tarp Skundžiamo asmens ir Duomenų valdytojo buvo sudaryta Bendradarbiavimo sutartis, kurios priedas yra Duomenų tvarkymo sutartis, pagal kurią Skundžiamas asmuo, veikdamas kaip duomenų tvarkytojas, Duomenų valdytojui teikė skolų administravimo, išieškojimo ir kitas paslaugas.
- Pareiškėjas Inspekcijai nurodė, kad Skundžiamas asmuo neįgyvendino jo, kaip duomenų subjekto, teisės numatytos BDAR, nepaaiškino, kodėl jos neįgyvendins bei nurodė, kad duomenų subjektas pats turi kreiptis į Duomenų valdytoją.

SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ VALDYTOJO – DUOMENŲ TVARKYTOJO SANTYKIŲ

- Inspekcija sprendė, kad Skundžiamas asmuo, gavęs duomenų subjekto prašymą, tinkamai neįgyvendino duomenų subjekto teisės, numatytos BDAR, todėl pareiškėjo skundą pripažino pagrįstu.

Ko galime pasimokyti?

- Duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo susitarime dėl duomenų tvarkymo neturėtų būti tik pakartojamos BDAR nuostatos: jame turėtų būti pateikta tikslesnė, konkretesnė informacija apie tai, kaip bus laikomasi reikalavimų.
- Nors pareiga užtikrinti duomenų subjektų prašymų įgyvendinimą ir nagrinėjimą tenka duomenų valdytojui, duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo susitarime labai svarbu ne formaliai, o konkrečiai nurodyti, kaip turi elgtis duomenų tvarkytojas gavęs duomenų subjekto prašymą įgyvendinti duomenų subjekto teises ir jeigu nėra numatyta pareiga duomenų tvarkytojui atsakyti duomenų subjektui į jo prašymus, duomenų tvarkytojas turėtų ne atsisakyti įgyvendinti teises ir nurodyti atskirai kreiptis į duomenų valdytoją, bet persiųsti prašymą duomenų valdytojui.

SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ VALDYTOJO – DUOMENŲ TVARKYTOJO SANTYKIŲ

3 sprendimas

- Inspekcijoje buvo gautas pranešimas apie asmens duomenų saugumo pažeidimą (toliau – ADSP), kurio metu buvo pažeistas 131 000 duomenų subjektų (vartotojų) asmens duomenų konfidencialumas. ADSP įvyko pasinaudojus Bendrovės darbuotojo paskyros prisijungimo duomenimis prie Elektroninės parduotuvės valdymo panelės ir prisijungus prie Elektroninės parduotuvės, kuri buvo pasiekiamama iš išorinio tinklo, įkelta kenkėjiška rinkmena (.gif), kurios pagalba užkrėstas virusu serveris ir tokiu būdu nutekinti Bendrovės duomenys.

SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ VALDYTOJO – DUOMENŲ TVARKYTOJO SANTYKIŲ

- Inspekcijos iniciatyva atlikto tikrinimo metu nustatyta, kad ADSP tiesiogiai lėmė Bendrovės neįgyvendintos organizacinės ir techninės saugumo priemonės prieigų kontrolės ir autentifikavimo, darbo stočių ir tinklo saugos srityse, techninių žurnalų įrašų ir stebėsenos srityse.

SPRENDIMAI DĖL DUOMENŲ VALDYTOJO – DUOMENŲ TVARKYTOJO SANTYKIŲ

- Nors Bendrovė buvo pasisamdžiusi duomenų tvarkytoją, pagal BDAR 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą atskaitomybės principą būtent duomenų valdytojui tenka pagrindinė atsakomybė už tinkamą BDAR nustatytų reikalavimų laikymąsi. Pažymėtina, kad Bendrovė ne tik turėjo pasirinkti tinkamą duomenų tvarkytoją, tačiau turėjo pareigą duomenų tvarkytojui nustatyti reikalavimus dėl saugumo priemonių užtikrinimo, kuriuos duomenų tvarkytojas privalėjo įgyvendinti, bei pateikti duomenų tvarkytojui tikslesnę, konkretesnę informaciją apie tai, kaip bus laikomasi reikalavimų.

Ko galime pasimokyti?

- Pagal BDAR 28 straipsnio 1 dalį, kai duomenys turi būti tvarkomi duomenų valdytojo vardu, duomenų valdytojas pasitelkia tik tuos duomenų tvarkytojus, kurie pakankamai užtikrina, kad tinkamos techninės ir organizacinės priemonės bus įgyvendintos tokiu būdu, kad duomenų tvarkymas atitiktų BDAR reikalavimus ir būtų užtikrinta duomenų subjekto teisių apsauga.
- Pagal BDAR 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą atskaitomybės principą, nepaisant to, kad duomenų valdytojas pasitelkia duomenų tvarkytoją, būtent duomenų valdytojui tenka pagrindinė atsakomybė už tinkamą BDAR nustatytų reikalavimų laikymąsi.

VALSTYBINĖ
DUOMENŲ
APSAUGOS
INSPEKCIJA

